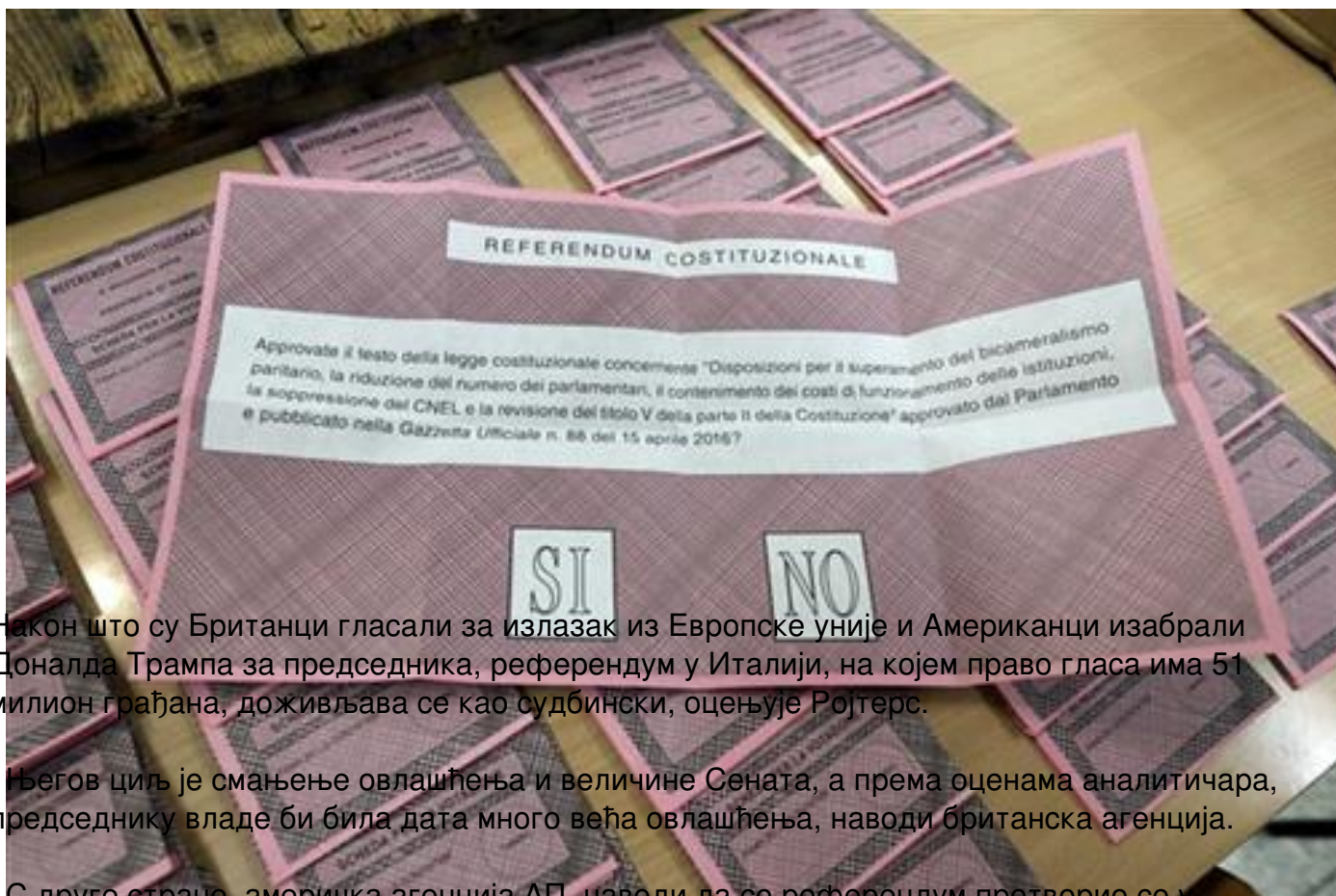


РИМ - У Италији се данас одржава референдум о уставним променама чији је циљ јачање централне власти и радикална промена парламента кроз ограничење моћи Сената.



Након што су Британци гласали за излазак из Европске уније и Американци изабрали Доналда Трампа за председника, референдум у Италији, на којем право гласа има 51 милион грађана, доживљава се као судбински, оцењује Ројтерс.

Његов циљ је смањење овлашћења и величине Сената, а према оценама аналитичара, председнику владе би била дата много већа овлашћења, наводи британска агенција.

С друге стране, америчка агенција АП, наводи да се референдум претворио се у "виртуелни плебисцит" о влади левог центра премијера Матеа Ренција.

Уколико би се изменио устав, највеће промене доживео би законодавни процес, односно више не би било потребно да оба дома парламента гласају о свим законима, што значи и сваки пут кад се уложи неки амандман.

Уместо тога, 630 чланова Дома посланика доносило би већину закона, а број чланова Сената би се смањио са 315 на 100, од којих би пет именовано председник Италије, а осталих 95 били би из редова италијанских градоначелника и регионалних представника.

Гласање о поверењу влади би, такође, било искључиво право доњег дома парламента.

Друга велика промена би било пребацивање појединих надлежности са региона на централну владу.

Италијански премијер Матео Ренци позвао је Италијане да подрже референдум, поручивши да би Италија могла да постане најснажнија европска земља уколико исход гласања буде позитиван.



Докон и његови савезници са левог центра, уз банке и индустријалце, тврде да би реформе помогле у модернизацији земље, противници уставних промена, међу којима је и Покрет 5 звезда, сматрају да би оне угрозиле демократију јер би превелика моћ била концентрисана у канцеларији премијера.

Предложеним реформама устава противе се, између осталих, и бивши премијер Силвио Берлускони и лидер Северне лиге Матео Салвини који се залаже за давање већих, а не мањих, овлашћења регионима.

Већина анкета указује да је више Италијана који би могли заокружити "не" и одбацити реформу Устава, иако је велики број анкетираних био неодлучан.

С обзиром на промене изборног закона које су ступиле на снагу још летос, реформа устава олакшала би рад владе, наводи Ројтерс.

Странка, која убудуће освоји 40 одсто гласова, у парламенту би добила апсолутну већину. Ојачана на такав начин, она би могла да спроводи хитно потребне реформе.

Управо то је одувек била слабост италијанске политике - та земља је у последњих 70 година имала 63 владе.

Премијер Ренци најавио је да ће поднети оставку уколико Италијани на референдуму буду одбили реформе, али је касније ревидирао став.

Признао је да је починио "велику грешку" обећававши да ће дати оставку уколико победи глас против реформи.

На питање, међутим, ко би могао да замени Ренција уколико заиста поднесе оставку, америчка агенција одговара: Ренци.

"С обзиром на то да предводи демократе, највећу парламентарну странку, италијански председник Серђо Матарела могао би да тражи од њега да покуша да формира нову владу, такозвану "технократску" владу - састављену од економиста и других појединаца изван света политике, што би било још мање прихватљиво за бројне Италијане", оцењује АП.

Последњи председник технократске владе био је бивши европски комесар Марио Монти, који је увео строге мере штедење за опоравак италијанске економије, подсећа агенција.

Уочи италијанског референдума финансијска тржишта су нервозна.

Вероватноћу да ће Италија да напусти монетарну унију, фирма за саветовање о инвестирању Сентих, процењује у међувремену на 19,3 одсто - што је више него икада раније. Они се при том позивају на анкету спроведену међу хиљаду финансијских стручњака.

Чињеница је да лоша економска ситуација слаби Ренцијеву позицију. Још увек је око 12 одсто Италијана без посла, а међу младима је незапосленост и много виша - 40 процената. Привредни учинак је данас нижи него пре 10 година, а задуженост државе износи више од 130 одсто бруто друштвеног прихода. То је у еврозони, након Грчке, највећа задуженост.

"Не" на референдуму је за многе Италијане могућност да дају одушка свом незадовољству. То је "не" неолибералним реформама, "не" мерама штедње, "не" естаблишменту, "не" еврo и Европској унији, наводи Ројтерс.

АП подсећа да су парламентарни избори у Италији заказани за пролеће 2018. године.

"После изненађујуће победе комичара и активисте Бепе Грила из Покрета 5 звезда у Риму и у другим тркама за места градоначелника раније ове године, Покрет 5 звезда нестрпљив је да преузме националну власт. Тако да би приоритет парламента након референдума вероватно било дорађивање изборног закона како би се минимализовао потенцијални успон Покрета 5 звезда", закључује АП.

(Танјуг)